

SOPRONI ÚJSÁG

a soproni szabadelvű párt hivatalos közlönye.

Előfizetési feltételek:

A „Soproni Újság”, az „Oedenburger Zeitung” kibővítést képezvén külön nem adatik el sem egyes példányokban, sem előfizetésben.
Előfizetési ára a teljes lapnak negyedévenként: helyben 5 korona, vidékre 6 korona 25 fillér. Egy példány ára 6 fillér.

Kiadóhivatal és szerkesztőség:

Romwalter Alfrédnél, Várkerület 121. szám.

Távbeszélő 28. szám.

Hirdetések díjtétel szerint,

mely kívánatra mindenkinek mentesen megküldetik.
Hirdetési megrendelések, előfizetési és hirdetési díjak a kiadóhivatalba küldendők.
Mindennemű fizetés teljesítési helye Sopron.

A vidék méltánylása.

Sopron, december 10.

A mi oly régen szükséges volt, a mit a vidéki sajtó oly élénken követelt és szükségesnek jelzett, megtörtént; a törvényhozás előtt törvényjavaslat fekszik, melyben a vidéken épült házak adómentességének kedvezménye az eddiginél nagyobb arányban terjesztetik ki. A sajtó, a kereskedelmi kamarák és a törvényhatóságok tehát nem hiába kopogtattak ez alkalommal, mert meghallgatásra találtak.

Kétségtelenül ez az első jelentékeny lépés, hogy a vidéken is föllendítsük az építés kedvét, mert ezen az úton jutunk a vidéki központokhoz, a miknek most híjával vagyunk. Hogy eljutunk a magyar társadalom konszolidációja érdekében e fontos követeléshez, ahhoz e tényen kívül még különösen a közoktatásügyi miniszternek Temesvárott mondott beszéde is reményt nyújt, aki ott fenköltén hangoztatta, hogy mint tőzsgyökeres fővárosit büszkeséggel tölti el a főváros rohamos növekedése, de az okos politika a kormányra azt a terhet hárítja, hogy a vidéki városok fejlődéséért is minden lehető megtegyen, annál inkább, mert a főváros az egészséges fejlődés útján maga fog haladni.

A vidéki új házak adómentessége tárgyában beterjesztett javaslat, azt hisszük, a kormány nem magában álló intézkedése lesz, hanem kezdete azon céltudatos törekvésnek, melyet a vidéki központok létesítése érdekében a kormány az utóbbi időkben, habár csak ígéretek alakjában is, több ízben kifejezésre jutott.

Ha csakugyan ezen törekvésnek kifolyása volt a szándékolt intézkedés, akkor elismeréssel tartozunk a kormánynak, mert a vidéki házak adómentességének bővítése csakugyan a legalkalmasabb eszköz arra, hogy az egyes életképes vidéki városok hatalmas közgazdasági és ebből kifolyólag kulturális központokká fejlődjenek.

Két kérdés és az ezzel összefüggő közegészségügyi viszonyok javulása várható el az adómentesség kiterjesztésétől. De egyúttal oly kiváló gazdasági előnyöket is rejt magában, a mennyiben okvetlenül maga után vonja az építkezés föllendülését.

A ki pedig tudja, hogy az építő ipar körében hány és milyen iparágak találnak jövedelmező foglalkozásra, az előtt világosan áll az a közgazdasági életük és viszonyainkra kiható nagy jelentőség, melyet az építkezés nagyobb mérvű föllendülése magában rejt.

Azért örömmel üdvözöljük a kormány szándékát. Tudatában vagyunk annak, hogy a vidéki központok létesülését bizton csak akkor remélhetjük, ha azok életképes iparban és kereskedelemben gyökereznek.

Már pedig az építő ipar föllendülése okvetlenül még mintegy tizenöt iparág

a fellendülését vonja maga után, melyeknek anyagait majdnem ugyanannyi kereskedelmi ág szolgáltatja.

Ha még ezekhez hozzávesszük azokat az előnyöket, melyek a rendezett lakásvizonyokkal kapcsolatos jó egészségügyi viszonyokból közvetlenül az egyének munkakedvére és ez által közvetve a közgazdasági életre üdítőleg hatnak: akkor jogosan senki kétségbe nem vonhatja, hogy nem túlzás tőlünk, midőn a jelentkezett szándékból nagy eredményeket várunk, melyek azonban maradandó hatással közgazdasági viszonyainkra csak az esetben lesznek, ha ezen első lépést mind az a többi lépés is követi, mely alkalmas és elegendő arra, hogy a kultúra és közgazdaság szempontjából annyira szükséges központok csakugyan létesüljenek.

Tizenkettedik órában.

Sopron, december 10.

Egész országban el van terjedve az a hír, hogy Bánffy báró miniszterelnök 1896. év tavaszán az országgyűlést feloszlatta és a képviselőválasztásokat nyomban elrendeli, hogy erre nézve a legfelsőbb jóváhagyás a kezei között van és azt, bármelyik órában nyilvánosságra hozhatja.

Ez a hír ma is erősen tartja magát, dacára annak, hogy Bánffy báró a pénzügyi bizottság ülésén azt mondta, hogy csak az esetben élne ezen jogával, ha a viszonyok oda kényszerítenék.

Ha az ország politikai helyzetét tekintve vesszük, ha mérlegeljük az országgyűlési pártok helyzetét, ha figyelembe vesszük az ellenzék féltelenségét és folytonosan a közvéleményre való hivatkozását; akkor önkénytelenül szükségessé és kívánatosá válik az, hogy a kormány, ha kezében van Ő Felsége legmagasabb beleegyezése az országgyűlés feloszlataához, szükség esetén ezen jogával élni erkölcsi köteletségének ismerje. Hadd lássa az ország és a korona, melyik részen van a közvélemény, azokén-e, akik a szabadelvű haladását akarják, vagy pedig azokén, akik a reakció sötét útját választották, akik le akarják a nemzetet téríteni a haladás útjáról, s vissza akarják vezetni — a sötétség ösvényére.

Tehát a politikai helyzet tisztázása érdekében, minden szabadelvű politikusként az új választási harcokkal bátran szemben kell szállni, történnék, aminek történnie kell.

Pedig előre látható, hogy a szabadelvű pártnak az új választási aktusok alatt oly elkésredett harcot kell vívnia, a minőt még eddig egy pártnak sem kellett.

Meglehet, hogy a szabadelvűség zászlója itt-ott megtépve fog kikerülni a választási küzdelmekből; az is meglehet, hogy a reakció szövetségére az ellenzékkel megizmosodva foglalja majd el helyét a magyar parlamentben, hogy tönkretegyje, megtépje mindazon vívmányokat, miket a szabadelvűpárt óriási küzdelmek útján létesített.

A ki figyelemmel kísérte a megyei bizottsági-tag választásokat, megdöbbenve tapasztalta, hogy a néppárt határozott eredményeket ért el.

Mi lesz akkor, ha az országgyűlési képviselőválasztások alkalmával, harcra viszi összes tényezőit és fegyvereit. Hiszen olyan fegyverek használatától sem riad vissza, a minő fegyverek használatától minden tisztességes politikai párt tartózkodik.

Harcra viszi a vallást, a szentséget, a fesszületet. Küzdeni fog a demagogia és a vallási fanatizmus fegyverével.

Ezúgy ellen lázítja a hitfelekezeteket megmaszlagolja, fanatizálja a tudatlan népet; nem fog válogatni sem fegyverben, sem eszközben, csak hogy elérje célját, a szabadelvűség megsemmisítését, eltiprását.

Hogy, a szabadelvű párt eddig észre nem vette, azon csodálkozni nem lehet. Mert észrevétlenül dolgozott; akna munkát végzett; más pártok háta mögé bujva álcázta el törekvéseit.

Hiszen ma már látjuk, hogy még a 48-as és függetlenségi párt is meg van metelyezve. Az a párt, a mely a szabadság, egyenlőség és testvériség magasztos eszméinek megvalósítását írta zászlajára.

Láttuk, midőn a szabadelvű kormány napirendre hozta az egyenlőség eszméjének megvalósítását, midőn beterjesztette a szabadelvű egyházpolitikát, mint oldottak kereket, hogy leplezték le magukat, miként foglaltak állást a szabadelvű egyházpolitikával szemben, következő az ultramontan főurakkal, a reakzionáriusokkal.

Nem akarunk példákra hivatkozni, de nem hallgathatjuk el, hogy az Ugron-téle 48-as és függetlenségi pártban egy képviselő nyíltan kijelentette, hogy a párt nem zárkozhat el azoktól, a kik a néppárthoz tartoznak ugyan, de függetlenségi alapon állnak. Ugyan az a képviselő Kisteleken (Osongrádmegye) tartott beszámolója alkalmával kijelentette, hogy kész szövetezni a néppárthoz.

És dacára annak, hogy a bekövetkezendő képviselőválasztások alkalmával, olyan egyénekkel kell megküzdenie a szabadelvű pártnak, a kik minden eszközt felfognak használni, hogy céljaikat elérjék; akik nem riadnak vissza semmitől; a kiknek elve a demagogia, a népbolondítás, a vidéken a szabadelvű párt ma nem tesz semmit, hogy győzelmét biztosítsa.

A magyar középosztály, a magyar intelligencia tagjai, a kikre egyedül támaszkodhatnék a szabadelvűség, akik egyedül lelkesedni és harcolni a szabadelvű eszmékért, fegyver nélkül állnak a választási harcok előtt, el vannak zárva a szavazó urnától, mert nincs szavazati joguk.

Nézetünk szerint nem elvárt a liberális eszméket keresztül vinni, törvénybe iktatni, hanem azok maradátságát is kell biztosítani.

A klerikális és ultramontan szövetséggel szemben pedig csak egy mód van a liberálisizmus győzelmét biztosítani: ha a magyar intelligenciát fegyverzik fel.

Különös az, hogy még az irni-olvasni nem tudó földmivesnek joga van beavatkozni az állam ügyeibe, sőt politikai meggyőződését is érvényesítheti, ezzel szemben esetleg érettségi bizonyítvánnyal, vagy talán egyetlen abszolutoriummal rendelkező intelligens polgár, ha csak vagyona utáni jövedelme nem őríti meg a cenzust, télenlégre van kárthatva, politikai meggyőződésének érvényt nem szerezhet.

El lehetünk rá készülve, hogy olyan választó kerületekben, a hol többségben van a fanatizálható földmives osztály: a szabadelvűség zászlója, vagy megtépve kerül ki a választási tusákból, vagy a porba hull.

Hiszen éppen azért üg orgiát a magyar alföldi városokban a demagogia, mert a szavazók legnagyobb része fanatizálható elemekből áll, a kiket az adó, a hivatalnoki fizetések leszállításának ígéréstével, még a munkabérré is rá lehet szavaztatni.

Mi lesz akkor, ha a néppárt apostolai a hecsez-káplánok, az alsó-papság, a keresztiek, a vallást, e keresztiséget, a templomi szöszéket az egyházi körmeneteket is fel fogja használni a néppárt céljainak előmozdítására.

Vajjon a felsővidéki különben is vakbuzgót szavazó polgártársaink megállnak a szabadelvű kormánypart jelöltjei mellett? Nem fogják-e

vakon követni papjaikat, akiknek feltétlen befolyása alatt állottak mindig?

A néppárt által közrebocsátott program végig huzza a mézes madzagot, az iparosok, a kereskedők, a gazdák, a földművesek, a szocialisták, sőt még a nemzetiségi izgatók száján is. Arra van készítve, hogy az összes társadalmi osztályokat falhoz állítsa.

Ezzel szemben a magyar értelmiség fegyvertelenül áll. Tétlenül kell néznie, hogy mint semmisíti meg a fanatizált tömeg a szabadelvű intézményeket, alkotásokat.

A tizenkettedik órában vagyunk; nincs idő a hosszas megfontolásra; a választási törvényt a szabadelvűség követelményeihez képest kell módosítani, hogy egyrészt eleget tegyünk az igazságnak, másrészt pedig biztosítsuk a szabadelvűség diadalát és vele nemzetünk haladását. Nunquam retro!

Eder János.

Most, vagy soha!

Répeze-Szemere, decz. 10.

Nemes Sopronvármegye közönségéhez intézem e sorokat, azon előkelő vármegye közönségéhez, a mely híres intelligenciájáról és a mely kulturális teladatanak mindenkor híven megfelelt.

Nem kételkedtem benne, hogy a megyei vasuti ügyeket jelentőségük szerint fogja támogatni. De e hitem dacára is szükségét látom annak, hogy Vasvármegye példájára, hol a megyei vasutak kiváló jelentőségét már rég felismerték és a hol újabbant az határozták, hogy a Kis-Czell—Sopron—Párndorfi Vasutervezetet is kilométerenként 2000 forinttal dotálják.

Vasvármegye e tekintetben mintaképünk lehet; sehol sem keletkezett újabbant annyi megyei vasut, mint szomszéd vármegyénkben. És ott még most sem fáradott ki az áldozatkészség; szívesen, lelkesen áldoznak vasutépítkezésekre, mert tudják, hogy minden új vasutvonallal bővül a közlekedési hálózat és ennek nyomán izmosodik, erősödik a kereskedelem és a közigazdaság.

A szintén velünk határos Mosonvármegye nem kevésbé karolja fel a Kis-Czell—Sopron—Párndorfi Vasut ügyét; buzdíttatva nagyban az által is, hogy e vasutervezet a kereskedelmi miniszter a legmesszebb menő támogatásban részesíti és így a kiépítése teljesen biztosítva van, feltéve, hogy a megyék áldozatkészsége helyes arányban áll a nekik nyújtott előnyökkel!

Ezen előnyök három irányban érvényesülnek: kereskedelmi, mezőgazdasági és adminisztratív irányban.

A megyére nézve kiváló fontossággal bír, hogy minden zuga lehetőleg szoros kapcsolatban legyen a székhelylyel; a kereskedelem és a mezőgazdaság emelése leginkább a vasutahálózattól függ és mennél sűrűbb ezen hálózat, annál élénkebb a forgalom kereskedelmi cikkeiben és a föld terményeiben. Ez általánosan elismert elv.

De a megyei adminisztráció szempontjából is szerfölött fontos a vidék szoros összeköttetése a központtal. Ha gyepölével lehetne a vasutvonalakot összehasonlíttanom, bátran mondhatom, hogy annál biztosabban halad a fogat, mennél szorosabban tartják a gyepölt.

Sopronvármegyére nézve tehát a Kis-Czell—Sopron—Párndorfi Vasut fölötté nagy jelentőséggel bír. Belátta ezt Sopron sz. kir. városa is, a mikor kimondta, hogy e vasutervezetet a legnagyobb mértékben kész támogatni.

De a mely mértékben érdeklí e vasut létrejötté Sopron városát, épp oly mértékben, vagy talán annál is inkább érdeklí az Sopronmegyét és Sopronmegye törvényhatóságát, mely nem zárkozhatik el a közszükség hangos követelése elől.

És ez a követelés, erősen sürgeti a vasuti közlekedés biztosítását. Rég tul vagyunk már azon, hogy egy vidéket belefussztassanak a maga zsirjába; a szabad lélekzés, szabad forgalom éleszi az egészséget!

Vessünk egy pillantást Kapuvárra, Beledre, Vadosfára, Szil-Németire, Tót-Kereszturnra, Csornára és környékükre, — mindenfelé nyújtózkodnak, ébrednek, szabadabban lélekeznek, mióta van vasuti összeköttetésünk.

Amde ott vannak a Répezemelléki községek, melyek Sopronvármegyében eddig csak a hamupipóke szerepét játszhatták, de a melyek bő terméseikkel ugyancsak megérdemelnék, hogy róluk is gondoskodjanak.

Ha most, a Kis-Czell—Sopron—Párndorfi Vasut erélyes támogatásával a megye saját érdekeit szolgálni elmulasztja, könnyen történhetik, hogy a Répezemellék másfelé gravitál, a megyei adminisztráció tekintetében pedig örökké épp oly távol marad a középponttól, mint jelenleg. Ezt szó nélkül túrni pedig annyit jelent, mint szántsándékkal vétkezni magunk ellen. És nem is volna értelme annak, hogy e veszélynek tegyük ki magunkat. Hisz nem létezhetik jobb, a vármegye igényeit minden tekintetben annyira kielégítő vasutervezet, mint a Kis-Czell—Sopron—Párndorfi Vasut!

Ezen tervezet támogatásával a vármegye magának hajtja a legnagyobb hasznot. Támogathatja Sopronmegye ezt a vasutat annál is inkább, mert a Sopron—Pozsonyi és a Kapuvárról a Hanságnak tervezett, most azonban ki nem épülő vasutnak megszavazott subvenció kifizetésére ugy sem kerül.

Sopronvármegye ugyanis azt határozta el, hogy a megyében építendő vasutakat kilométerenként 1000 forinttal dotálja.

A fent érintett két vonal egyike ezen subvenciót nem veszi igénybe, másikánál pedig kifizetésére azért nem kerül, mert azt ugy sem építik ki.

De igenis biztosítva van a Kis-Czell—Sopron—Párndorfi Vasut kiépítése és csak Sopronvármegyétől függ, hogy a vasut tényleg léte-sítessék; e célra azonban az ígért 1000 frt kilométernyi támogatás bizony nagyon is csekély.

Hát Sopronvármegye kevésbé tudná méltányolni ennek a vasutnak fontosságát, mely leginkább az ő érdekeit szolgálja, — mint Vasvármegye, hol 2000 forintot szavaztak meg minden megyei kilométerre?

Ezt nem hihetem és azért nem is kételkedem benne, hogy a vármegye törvényhatósága előbbi határozatát módosítja és a Kis-Czell—Sopron—Párndorfi Vasutat, ugy fogja subvencionálni, hogy annak kiépítése a megye részéről is teljes biztosítást leljen.

Ha most ezt sürgősen nem teszi, — talán évtizedre elalszik az egész vasutépítés ügye.

Hogy mi lenne azután — ki tudhatja? Ne legvünk ott fukarak, ahol a vármegye annyi érdeke forog szóban. Adakozzunk ott, ahol bő és dus lesz a visszafizetés!

Itt az idő, most vagy soha!

Répezemelléki.

A megye közigazgatása.

— Saját tudósítónktól. —

Sopron, decz. 10.

A megye ma tartotta utolsó közigazgatási ülését. Az ülésről nem sok a mondani valónk. A rendes tárgyak körül forogtak a viták, tanítók fizetését szabályozták, utakkal bibelődtek s természetesen az egyházpolitikát is piskálták egy kiesít.

Az egyházpolitikát! Hosszu ideje vessző-paripája a bizottság tagjainak, akik minduntalan találunk valami nagy sérelmet, a mit elpanaszolhassanak.

Páder Rezső és Miletics János nyomába újabbant Domnanovich Ferencz apát lépeget, aki a multkoriban is felszólalt a „jegyzők basáskodása” ellen s ma is részesítette az átkos intézményt egy kis megrovási kalandban. A bizottság azonban csakhamar tultette ezen magát. Nos, hihetjük, hogy Domnanovich apát ur is?

* * *

Az ülést d. e. 10 órakor nyitotta meg Simon Ödön főispán, aki elmondja, hogy ma d. e. tartottak szemlét a vármegyeháza börtönei felett. Bár a börtönök szük voltak miatt nem felelnek meg a higienia követelményeinek teljesen, a szemlét tartott bizottság nem kérémezi az állapotok orvoslását az igazságügyminisztertől, mert ezen ugyis segít majd a két év mulva elkészülendő igazságügyi palota. Különben a bizott-

ság a legnagyobb tisztaságot konstatalta a börtönökben.

Az ülésről Eszterházy Pál herczeg s Miletics János oszlopi plébános maradtak el igazoltan.

Az alispán betérjeszti a minisztériumhoz felküldendő javaslatát az anyakönyvvezető-helyettesek kinevezésére vonatkozólag. Az alispán által javasolt helyettesek legnagyobbbrészt segéd-jegyzők és tanítók, csak a horváth-zsidányi k. anyakönyvvezetői állásra akarják Puster Pál ottani bíró kinevezeteni.

Majd bejelenti az alispán hogy egyes községek a dologi kiadásokhoz való hozzájárulásukat megtagadták. Etárgynál felszólalt Domnanovich Ferencz apát, aki az évente ismétlődő kiadásokat tulságosan magasaknak találja. Sugár Sándor s Simon Ödön főispán is konstatalja, hogy nagyon terhelik a községeket ezek a kiadások, a mik ott kivált, a hol az anyakönyvvezetői hivatal a körjegyző hivatalában van, kissé jogosulatlanok is. Az alispán új indítványtételre szólítja föl, a mennyiben a közigazgatási bizottság csak azokat a kiadásokat hagyja jóvá, a miket egyszer s mindenkorra vetettek ki a községekre.

A Vulka folyón hidat építenek, a melynek költségeihez a környékbeli falvak s a felszerfalvai, ezinfalvai czukorgyárak is hajlandók hozzájárulni. Egyedül Zarány község felebbezett az alispán által kivetett hozzájárulás összege ellen, azzal az indokolással, hogy a hidat a község lakosai ugy sem veszik igénybe. A közig. bizottság a község felebbezését elvetette s az alispán rendelkezéseit jóváhagyta.

Bauer Antal és Mihály röjtöki lakosok felebbeztek a község által rájuk kivetett iskolaadó ellen. Miután a felebbezésükben elmondott indokaik valóknak bizonyultak, a bizottság a 113 frt 54 kr adó leírását határozta el.

Szekeres Mihály viczai tanító fizetésének a minimális 300 frtra való emelését kéri. A bizottság elrendeli, hogy a község a fizetést 1894. szeptember havára visszamenőleg is teljesítse.

Felber Károly tót-kereszturi tanító kéri, hogy utasítsa a bizottság a községet arra, hogy természetbeli illetményeit lakására szállítsa. Helyt adnak kérelmének.

Az ülés egyik legérdekesebb pontja volt az alispán válasza Domnanovich apátnak a mult közigazgatási ülésén elmondott interpellációjára, a melyben nagy hangon kifogásolta, hogy a stodrai, petőfalvai, tormafului jegyzők a községektől 6 és 10 forintot szedtek be azon a ezimen, hogy az anyakönyvvezetői tanfolyamra utaznak fel Sopronba.

Az alispán elmondta, hogy amegettelt vizsgálat kiderítette, hogy a jegyzők teljesen korrekt módon cselekedtek, a mennyiben a községek által az utazási átalányból fizettették ki az említett csekély összegeket.

Az alispán választat ugy a közig. bizottság, mint az interpelláló tudomásul vették.

Alig, hogy a válasz elhangzott, Domnanovich ismét készetve érezte magát, újabb hallatlan „basáskodást” elmondani, a mely alkalmas, a „nép által ugyis kedvetlenül fogadott egyházpolitikai törvényeket teljesen diszkreditálni.”

Az apát ur eget verő panasza oda kulminált, hogy a tormalalusi anyakönyvvezető egy házasságkötés alkalmával kifogásolta azt, hogy a menyasszony fején nem volt koszoru. Állítólag Molnár anyakönyvvezető helyettesének azokat a szavakat is mondta volna, hogy „ezeknek az embereknek kutyakorbács való!” Elképzelhetni — folytatta az apát ur interpellációját — micsoda megbotránkozást keltett a környéken ez az eljárás.

Az interpellációra Simon főispán felelt. Hozzá is érkezett az odaváló kath. paptól ilyen panasz s már megbizta az alispánt, hogy haladéktalanul rendeljen el szigorú vizsgálatot.

Következtek az egyes havi jelentések. Mielőtt ebbe az államépítészeti hivatal főnöke, Hegedűs Gyula, akit csak imént neveztek ki főmérnöké, belekezdett volna, Simon főispán gratulált kinevezetéséhez s a közigazgatási bizottság örömet is tolmácsolta Hegedűs megérdemelt avanszmája felett.

Hegedűs meghatott hangon mond köszönetet s kijelenti, hogy ezentul még inkább megketőzteti buzgalmát s törekvését, hogy kiérdemelje előljáróinak s a bizottságnak elismerését. (Élénk tetszés.) A jelentéséből kiemelhetjük, hogy a Kismarton, továbbá a Harka, Pórládony, Fertő-Szt.-Miklós melletti vámtak nagyon elhanyagolt állapotokban vannak.

Szabó Károly kir. tanácsos, tanfelügyelő bejelenti, hogy a közoktatásügyi miniszter Kónes Sándor, a kismartoni állami polgári iskola tanítója ellen a közte s az iskoláslyé közt felmerült viszályok miatt a fegyelmi vizsgálat megindí-

tását elrendelő polgármester.

Az ülés évben — a karácsonyi t adott kifejezés zölheti őket után, aki a főispántól szétoszlott.

— A

ma delután híven ma is késő delutáni lényegesebb sek tárgyat igazgatás j renden, nem lap rendes holnap adju

— A

mel hozunk rádi szabad tagjának to tűz. A taná e helyütt m pontjával n tekintetében széde a po

— A

városi kép foly le, na pártok. M P o s z v é k léptetni. A gyűltekek biz megállapod letben, ah Károly vissz mestert lép tek nevei k

— A

azonban ne lesz, a hogy esata domb jak Frigyes Igy elhatar házán ad

— A

sága. Az közé fog t melyre a s meghívokat lása alatt a időt akarja milyen szir nuár 18-án nak elég b meghívót a Cavallari Babos In Jánosné, Kálmánné, Károlyné, Lajosné, Z Flandor Geischl

Meg vagy kelő társul mes ezélu kísérje. A Károly és ben váltha frt, nagypa ülőhely ara

— A

tiszteletdí tán 90 frtt vármegyét, 1-napjától kiutalványo pénztára, a lam által e már az ad

— A

ügyelői s hogy meg egyöntetű jelent dr. voltak min Azok, a k Gyula, B Ajkay Bé tek dr. B mesternél. szövetkezet

tását elrendeli s annak vezetésével a kismartoni polgármestert bízta meg.

Az ülés végén, — a mely az utolsó volt ez évben — a főispán a bizottság tagjainak kellemes karácsonyi ünnepeket kívánt s annak a reménynek adott kifejezést, hogy a jövő esztendőben is üdvözölheti őket a bizottságban. Sugár Sándor szavai után, aki a bizottság nevében bucsuzott a főispántól, az ülés a főispán éltetése közben szétoszlott.

Napi hírek.

Sopron, december 10.

— **A város közigazgatási bizottsága** ma délután tartotta rendes ülését. Szokásunkhoz híven ma is adnánk az ülésről tudósítást, bár a késő délutáni órákban ért véget, ha az ülésen lényegesebb pontok képezték volna a megbeszélések tárgyát. Miután azonban csak a városi közigazgatás jelentéktelenebb ügyei voltak a napirenden, nem tartjuk indokoltnak, hogy e miatt a lap rendes megjelenését késleltessük. Az ülésről holnap adjuk részletes referenciánkat.

— **A tizenkettedik órában.** Ezzel a címmel hozunk ma cikket Eder Jánosnak, a csongrádi szabadelvű párt egyik vezérszerepet játszó tagjának tollából, akit Sopronhoz előkelő rokonság tűz. A tanár ur jeles cikket köszönettel vettük, de e helyütt megjegyezzük, hogy annak minden egyes pontjával nem értünk egyet. A választás reformja tekintetében teljesen Perczel Dezső utolsó beszéde a politikai hitvallásunk.

— **A városi képviselőválasztáshoz.** A városi képviselőválasztásra, a mely e hó 15-én foly le, nagy eszében készülődnek az egyes pártok. Megirtuk már, hogy a liberális párt Poszvék Sándort akarja az I. kerületben felvéltetni. A párt tagjai tegnap este ismét összegyűltek bizalmas értekezletre, a mely végképpen megállapodott Poszvék jelölésében. A III. kerületben, ahol a liberális párt jelöltje, Nitsch Károly visszalépett, Gerhardt Mihály mészáros mestert vélteti a liberális párt. A többi jelöltek nevei körül eddigél nem történt változás.

Az I. kerület választási helyisége azonban nem a színházi rakatár festő termében lesz, a hogy a közgyűlés elhatározta. A kuszozai csata domborképét helyezték ott el s nem akarják Frigyes főherceg képét tovább költöztetni. Így elhatározták, hogy az I. kerület az új város házában adják le a szavazatait.

— **A soproni jótékony nőegylet mulatsága.** Az idei farsang legelőkelőbb mulatságai közé fog tartozni bizonyára az a táncestély, a melyre a soproni jót. nőegylet most küldi ki a meghívókat. Az egylet, a mely 40 éves fennállása alatt annyi könyvet száritott fel, ezt a hosszú időt akarja fényes módon megünnepelni. Hogy milyen színvonalon fog állani a bálja, a mit január 18-án tartanak a kaszinó nagytermében, annak elég bizonyosága az, ha elmondjuk, hogy a meghívót a következő hölgyek jegyezték alá: Cavallár Vilmosné elnöknő, Nelky Jozsefné, Babos Irénéné, özv. Czeke Miklósné, Öfner Jánosné, özv. Pfeiffer Gyuláné, Rupprecht Kálmáné, Szilvássy Mártónné, özv. Tschurl Károlyné, Töppler Katalin, Wanitschek Lajosné, Zettl Gusztávné, Démy Lajosné, özv. Flandorffer Pálné, özv. Gallus Sándorné, Geischlágner Adolfné és Hajas Antalné. Meg vagyunk győződve, hogy Sopron város előkelő társadalma bizonyára azon lesz, hogy a nemesebb egylet vállalkozását minél szebb siker kísérje. A mulatságra a jegyeket előre Schwartz Károly és Thiering Gyula könyvkereskedésében válthatni. Családjegy 5 frt, személyjegy 2 frt, nagypáholy 12 frt, kispáholy 6 frt, karzati ülőhely ára 1 frt 50 kr. lesz.

— **Sopron megye anyakönyvvezetőinek tiszteletdíja** a belügyminiszter intézkedése folytán 90 frttal emelkedvén, értesítette a miniszter a vármegyét, hogy ezt a többletet december hó 1-napjától kezdve a soproni kir. adóhivatalnál kiutalványozta. Ezt az összeget a megye házipénztára, a mely az anyakönyvvezetőknak az állam által eszközölt fizetését közvetíti, fel is vette már az adóhivatalnál.

— **A vármegyei tűzoltóegyletek felügyelői szombaton es vasárnap üléseket tartottak,** hogy megállapítsák a felügyeletben tanúsítandó egyöntetű eljárást. A 8-án tartott ülésben megjelent dr. Baán Endre alispán is. Az ülések nem voltak mind a két napon kellőképpen látogatva. Azok, a kik vasárnapon egytűt voltak (Szabó Gyula, Békeffy, Mersich, Röscher dr. Ajkay Béla és Hillebrandt János) tisztelegtek dr. Baán alispánnal és Gebhardt polgármesternél. Az alispán teljes támogatását ígérte a szövetségnek; a polgármester pedig meghívta a

szövetkezetet, hogy ezentul a város háza tartsa üléseit. A 8-iki ülésben jelentette az elnök, hogy Ernuszt leköszönt felügyelői állásáról

— **A Soproni Gazdapolgárok Felfidalegyesülete** rendes bálját jövő év január havának 12-én a kaszinó nagytermében tartja. A zenét a 76. gyalogezred zenekara szolgáltatja Zistler József karmester vezetésével. A mulatságra, a melynek látogatottsága bizonyára az idén sem fog az eddigiéknél állani, jegyeket Klenka Ferencz könyvkereskedésében válthatni. Nagy páholy 8 frt, kis páholy 4 frt, karzati ülőhely 1 frt, belépő-díj a terembe 1 frt 50 kr.

— **Befolyásos előfizető-gyűjtők.** A belügyminisztérium tömémentlen dolga mellett ráér arra is, hogy egyik újsága számára prenumeránssokról gondoskodjék. Tegnap érkezett le a vármegyéhez rendelete, a melyben felhívja az alispáni hivatalt, hogy a Hivatalos Rendőri Közlöny 1896. évi előfizetési díjainak behajtása s a központi-ban való összegyűjtése iránt olyképpen intézkedjék, hogy a jövő év január havának végéig az előfizetőknél járásonként összeállított kimutatását felterjesztesse. Szerencsés Rendőri Közlöny, a melynek ilyen prenumeráns-gyűjtői vannak!

— **A jövő évi utóállítási napok.** Baán Endre dr. alispán már szétküldte a szolgabíráknak s a szab. kir. városok polgármestereinek az 1896. évre szóló utóállítási napok jegyzékét. A pótsorozásokat a jövő esztendőben következő napokon tartják a „Nádor“ vendéglő emeletén: január 7. és 20-án, február 5. s 20-án, május 5. 12. 20. és 27-én, június 5. és 20-án, július 5. és 20-án augusztus 5-én, szeptember 5. és 21-én, október 5. és 20-án, november 5. és 20-án s végül december 5. és 21-én.

— **Komjáthy szintársulata** e héten ismét érdekes mű-orrall lép a győri közönség elé. A bucsuzó direktor előadásait a publikum nagy rokonszenvvel látogatja. A műsor: Hétfőn: Három testőr. Kedden: Tiszturak a zárdában. Szerdán: A plébános szakácsnéja. Csütörtökön: Örök törvény. Pénteken: Királyné dragonyosa. (ujdonság itt először.) Szombaton: Királyné dragonyosa (másodszor.) Vasárnap délután: Dolovai nábob leánya, este: Királyné dragonyosa (harmadszor.)

— **Lopás az istállóban.** Simon S. Donáth helybeli szikvizgyáros kocsisa jelentést tett a rendőrségnek, hogy ma éjjel huszonöt forintot ezüst óráját ellopták az istállóból. A rendőrség, a mely már megindította a nyomozást, az istállóban alvó másik kocsisat vette gyanuba.

— **Lopás a kirakattól.** Hünner Raimond helybeli könyvkötő ma reggel különös meglepetéssel vette észre, hogy az üzlete elé akasztott kirakat fel van törve s több értékes tárgy hiányzik belőle. A nyomozás kiderítette, hogy a kirakat fatábláját tegnap nem zárták be kellő gondnal, s ez a körülmény nem kerülte ki pár suhancz figyelmét. A kirakattól pár festőszekrény, képeskönyvek, czirkalom, rajzeszközök s erszény sikkadt el.

— **Öngyilkos szabó.** Tegnap délután eldördült Sopronban egy pisztolylövés, a mely ismét kérdéseket halmaz elénk. Hoffmann József szabó, aki a Szélmalom utczában lakik, fordította maga ellen a fegyvert. Ebéd közben még nyugodtan eltréfákozott a családjával, visszahuzódott a szobájába, s megtörtént a katasztrófa. Súlyosan megsebesülve vitték a kórházba ahol ma meg is halt. Öngyilkosságának okát még csak seíteni sem lehet, mert Hoffmann, aki már idős ember volt, rendezett anyagi viszonyok közt élt s betegség sem bántotta.

— **Öngyilkosság szegényerzéből.** Tamási községben — mint levelezőnk írja — Balog Fáni 18 éves cselédleány három csomag gyufadotot ivott meg. Az orvosok erőfeszítésének sikerült a leány életét megmenteni. Öngyilkosságának azzal adta okát, hogy a gazdája, Csónka György kocsmáros összeszidta a vendégek előtt.

— **Búsuló bohém.** Búsuló cigányt ugyan ki ne látott volna? Ráhajti a fejét a hegedűjére, a tájadalomtól meg-meg rezeg a szeme pillája, s elő sir a vonója alól az a keserű, panaszos szenvedélyes, szemrehányó magyar nóta. Az éjjeli kávéházak látogatói észrevették, hogy Melezer Jánoson is erőt vett a melankólia. A trakoma feszkelte be magát a szemébe, a mikkél most már csak a lelke mélyébe tekinthetett, s olyan fekete, olyan szomorú volt az, a mit ott látott. Huzta egyre hát azokat a megrikató nótákat, mig végre tegnap elpattant a húrja. Egy a hegedűn, egy a lelkében. Ma délután felviszik a budapesti elme-gyógyintézetbe.

Gyurátz Ferencz beiktatása.

— Tudósítónk telefon-jelentése. —

A dunántúli egyházközséglet új püspökének beiktatása nagy fényvel ment végbe. A szertar-

tás d. e. 10 órakor vette kezdetét az új városi ev. templomban, a mely tele volt a dunántúli egyházközséglet esperességeinek képviselőivel s előkelő közönséggel.

Sopronból ott volt Poszvék Sándor, Stigler Gusztáv, Király Béla, Ritter Vilmos s a liceum tanári kara.

Az ünnepély elején az egyházi éneket énekelte gyülekezet. Ezt követte Horváth Sámuel egyházközséglet aljegyző imája. Majd szentmártoni Radó Kálmán megnyitotta a gyűlést s Stettner esperes és Nádassy Kálmán felügyelőből álló deputációt küldött el Gyurátzra. Gyurátz Karsay Sándor, a lemondott püspök karján lépett be a templomba. Riadó éljenekkel fogadták.

Azután Radó Kálmán tartotta a megnyitó beszédet s fölhitte Baltik Frigyes püspököt Gyurátz beiktatására. Gyurátzot Mészáros István helyettes püspök, Kund Sámuel répczel-laki és Isó Vincze győri lelkész az oltár elé vezették s ott Gyurátz Mészáros kezéből kapta az urvacserét. Letette a hivatalos esküt. Azután Radó Kálmán üdvözölte uj elnökúrtást.

Gyurátz remek beszéddel válaszol, hangsúlyozza a lelkésznevelés szükségességét. Az összes iskolákra kiterjeszti szorgos gondját. A felekezeteiket mind tiszteli s azokkal békén akar élni. (Nagy tetszés.)

A székfoglaló beszéd után az esperességi felügyelők nevében Schreiner Károly dr., az esperesek nevében Mészáros István szolt. Ragyogó szép beszéddel köszöntötte Poszvék Sándor győztes versenytársát. Az összes dunántúli ev. iskolák nevében beszélt. Szavai nagy tetszést és feltűnést keltek.

Gyurátz helyére az egyházközséglet új főjegyzőjévé Horváth Sámuel téthi lelkészt választották meg.

Délután 2 órakor bankett volt, a melyben Gyurátz Ferencz mondta az első beszédet a királyra.

Táviratok.

A képviselőházból.

Budapest, december 10. A napirend előtt Remete Géza a tegnapi gyűlésről közölt tudósítások ellen protestált, mert — mint mondá — nem igaz, hogy ő nem vette tudomásul Perczel miniszter választát Vajaynak tegnapi interpellációjára; ellenkezőleg, ő teljesen osztja a miniszter nézetét.

Következőkben egy egész sor interpellációra válaszol a belügyminiszter a visszaélések tárgyában a melyek a választásoknál, az ellenzék állítása szerint, előfordultak.

A Ház tudomásul veszi a válaszokat. Bánffy kormányelnök Serbán Miklós interpellációjára válaszulva kijelenti, hogy a kormány szívesen látja, ha az idegen ajku polgártársak is részt vesznek a vármegyei választásokban.

Az ülés végén riadó éljenzéssel üdvözölte a Ház Szilágyit, a midőn enuncziálta, hogy kezdődik a karácsonyi vakáció és tart 1896. január 9-ig. Ezen a napon lesz a legközelebbi ülés.

A főrendek szombaton tartják utolsó ülésüket és az indemnitást fogják tárgyalni.

A Reichsrathból.

Bécs, december 10. A képviselőházból ma folytatták a költségvetés tárgyalását.

Said pasa.

Konstantinápoly, december 10. Said pasa, a ki tudvalevőleg az angol követséghez menekült, ma visszatért lakására.

Budapest, decz. 10. (G a b o n a t ö z s d e.) Buzaajánlat mérsékelt. Vásárlási kedv élénk.

Felszállítottak 30000 métermázsát. Irányzat szilárd és könnyen fizettek 2—2½ krral magasabb árakat.

Más árban kevés az üzlet. Árak változatlanok. Irányzat lanya.

Uj tengeri	4.—4.15
Buza öszre	7.19—21
Buza tavaszra	6.92—93
Rozs tavaszra	6.21—23
Tengeri május-juniusra 1896.	4.48—49
Zab tavaszra	6.09—11
Repeze aug.—szeptemberre 1896	10.70—80

Időjárás: hideg!

A magyar rész felelős szerkesztője:

Koór József.

Kiadó-tulajdonos: Romwalter Alfréd.

GAEDKE'S - CACAO

a káros égvény felhasználása nélkül készül és olcsó ár mellett a **legtisztább, legegészségesebb és legkellemesebb.**

Eredeti csomagolásokban három minőségben, úgymint csomagolás nélkül kimérve is mindenhol kapható.

ist ohne schädliche Alkalien hergestellt und bei mäßigen Preise der **reinsten, zuträglichsten und angenehmsten.**

Original-Packungen in 3 Qualitäten, sowie auch lose überall erhältlich.

801

P. W. GAEDKE & Co. Brünn & Hamburg.

Bélyegmentes az 1891. évi XIV. t.-cz. 85. §-a alapján.

2315/1895.

Pályázat.

A **soproni betegsegelyező-pénztárnál** lemondás folytán üresedésbe jött évi 1000 frt fizetéssel egybekötött **pénztárnoki** és egy napidijasi állás beszüntetése folytán rendszeresített évi 600 frt fizetéssel egybekötött **kül-, illetőleg beteg-ellenőri** állásokra ezennel pályázatot hirdetünk.

Felhívjuk tehát mindazokat, a kik ezen állások bármelyikét elnyerni óhajtják, hogy a pénztár igazgatóságához címzett, sajátkezűleg írt folyamodványukat, melyben az életkor, születési hely, vallás, családi állapot, a lakkötelezettségi viszony, végzett tanulmány, feddhetlen előélet, feltétlen megbízhatóság, a magyar és német nyelvben szó- és írásban teljes jártasság, valamint az eddigi alkalmaztatás is hitelt érdemlő okmányokkal igazolandó

folyó évi december hó 31-ig

annál is inkább benyujtsák, mert később érkezendő kérvények figyelembe vételni nem fognak.

Megjegyeztetik, hogy a pénztárnoki állásra pályázók könyvviteli, fogalmazási képességüket és azt is igazolni tartoznak, miszerint képesek az előirt 500 frt tisztai biztosítékot megválasztás esetén azonnal készpénzben vagy alkalmas értékpapírban letenni, hogy továbbá a megválasztatandó pénztárnok és külbeteg-ellenőr a **választás napjától számítandó egy évi próbaidő után** fog esetleg véglegesítettetni. Végre, a kik okmányilag igazolják, hogy más kerületi betegsegelyező-pénztárnál pénztárnoki vagy ellenőri állást foglaltak vagy foglaltak el, azoktól a könyvvitelbeni jártasságnak más módon való igazolása nem igényeltetik.

A soproni kerületi betegsegelyező-pénztár igazgatóságától.

Sopron, 1895. évi december hó 8-án.

Kolonics Ambrus s. k.,

titkár.

Démy Sándor s. k.,

igazgató-elnök.

Szarvasmarha árverés.

Répczelak (Vasmegeye, posta-, távirtda- és vasut-állomás) symenthali árverésen el nem adott **4 drb. tenyészbika** és **3 drb. Hasas-Csellőben lévő tiszta vérű tehén** eladásra **f. hó december 16-án délelőtt 10 órakor** árverést tartok.

Répczelakon, 1895. december 4-én.

Nagy Imre,
gazd. intéző.

870

Weihnachten 1895!

Wegen vorgerückter Saison und Ueberfüllung meines Waarenlagers verkaufe ich so lange der Vorrath reicht, folgende Artikel zu **tief herabgesetzten Preisen** u. zw.:

120 cm. breite Himalaya-Stoffe früher pr Mtr 2.40 jetzt 1.50 in allen Farben.	140 cm. breite echt steirische Loden früher 2.20 jetzt 1.40 in allen Farben.
120 " " Cheviots " " " " 1.60 " 1.10 " " "	90 " " Indisch Foulé " " " " -80 " -50 " " "
120 " " Englische " " " " 1.80 " 1.20 " " "	90 " " Casan und Flanelle " " " " -90 " -60 " " "
120 " " Kammgarne " " " " 1.70 " 1.30 " " "	90 " " Loden glatt u. dessinirt " " " " -50 " -35 " " "
120 " " Double Terno " " " " 2.20 " 1.50 " " "	90 " " Woll-Stoffe " " " " -60 " -35 " " "
	90 " " Reinwolle Cachemire " " " " 1.10 " -60 " " "

Grosse Auswahl in waschechten Kleiderbarchenten, franz. Cretons, Voilés, Battiste von 20 kr. aufwärts.

Reiches Lager in sämtlichen Wäscheartikeln u. zw.:

Herrn- und Knaben-Hemden von 50 kr. aufwärts.
Damen und Mädchen- " 50 " "
Corsets und Unterröcke " 80 " "

Taschentücher Leinen und 1/2 Leinen, weiss u. färbig per Dtzd von 70 kr. aufwärts.
Diverse Artikeln: Kravaten, Mieder, angefangene Handarbeiten etc. etc.

Alles zu staunend billigsten Preisen.

Deutsch Márton

Grabenrunde Nr. 89 „Zur ungarischen Krone“.